

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201490
Dátum vydania rozhodnutia: 28.06.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015201490.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 37 828 100, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova 10, 041 01 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. OPS/BEZ/2015/4896 O-578/2015 zo dňa 10. novembra 2015, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/197/2015-39 zo dňa 26. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/197/2015-39 zo dňa 26. mája 2016 p o t v r d z u j e.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol žalobu žalobcu podľa § 250j ods. 1 O.s.p., ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2015/4896 O-578/2015 zo dňa 10.11.2015, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolaniu žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým Inšpektorát práce Banská Bystrica žalobcovi uložil pokutu vo výške 2000 € podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. za správny delikt spočívajúci v porušení zákazu nelegálneho zamestnávania a to konkrétne ustanovenia: „§ 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. spočívajúceho v tom, že účastník konania v pozícii zamestnávateľa počas výjazdového Zasadnutia Banskobystrického samosprávneho kraja dňa 17.1.2014 na pracovisku - Mestský dom kultúry, Teplická cesta, Jelšava, využíval závislú prácu fyzickej osoby pána K. K., nar. XX.X.XXXX, ktorý pre účastníka konania vykonával práce - usporiadateľskú službu počas uvedeného výjazdového zasadnutia a účastník konania nemal s ním založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu - zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce“.

V odôvodnení rozhodnutia Krajský súd v Banskej Bystrici uviedol, že podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. právnická osoba nesmie nelegálne zamestnávať, pričom pod nelegálnym zamestnávaním sa rozumie zamestnávanie právnickou osobou - využívanie závislej práce fyzickej osoby, založenie pracovnoprávneho pomeru podľa osobitného predpisu a nesplnenie povinnosti podľa osobitného predpisu. Povinnosťou podľa osobitného zákona je registračná povinnosť zamestnávateľa podľa § 231 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Zdôraznil, že nelegálnym zamestnávaním je ale aj využívanie práce fyzickej osoby právnickou osobou bez toho, aby s ňou mala založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu (§ 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z.). Z výroku rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu malo vyplynúť, že správny orgán mal zato, že žalobca využíval závislú prácu fyzickej osoby, ktorá pre žalobcu vykonávala práce - usporiadateľskú službu počas výjazdového zasadnutia a žalobca nemal s touto fyzickou osobou založený žiadny pracovnoprávny vzťah podľa Zákonníka práce. Žalobcovi bola teda daná zodpovednosť za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z.. Mal za to, že v prejednávanej veci de facto medzi účastníkmi nebolo sporné, že pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy, dohody o vykonaní práce alebo inej dohody zakladajúcej vznik pracovného pomeru nebol založený. V správnom konaní bola táto skutočnosť preukázaná tým, že žalobca nepredložil žiadnu dohodu zakladajúcu vznik pracovného alebo obdobného pomeru a nebolo preukázané, že by takáto dohoda bola medzi žalobcom a p. K. K. uzavretá. Tým bola daná jedna podstatná náležitosť skutkovej podstaty správneho deliktu - neexistencia pracovného alebo obdobného pomeru. Ďalej mal za to, že ďalšou podstatnou náležitosťou skutkovej podstaty správneho deliktu nelegálneho zamestnávania bolo využívanie práce fyzickej osoby právnickou osobou. Poukázal na to, že závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom (§ 1 ods. 2 Zákonníka práce), pričom závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok stanovených v Zákonníku práce aj v inom pracovnom vzťahu. Ak je práca vykonávaná mimo založeného pracovného pomeru, ide o nelegálnu prácu. Vo vzťahu k využívaniu práce fyzickej osoby v preskúmvanej veci správne orgány svoje rozhodnutia založili na tvrdeniach tejto fyzickej osoby, K. K., ktorý po zákonomnom poučení uviedol, že skutočne v rozhodnom čase, dňa 17.1.2014 vykonával prácu pre žalobcu, na výjazdovom zasadnutí zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja v Jelšave, spolu s ďalšími osobami, pričom na vykonanie práce sa dohodol s K. J. a za vykonanú prácu mu bola zaplatená mzda vo výške 30 €, a to žalobcom. Ďalej uviedol, že ďalším podstatným tvrdením K. K. bola skutočnosť, že išlo o jednorazový výkon práce a inú pracovnú činnosť pre Banskobystrický samosprávny kraj nevykonal. Tvrdil pritom, že náplňou práce bola usporiadateľská činnosť. Súd poukázal tiež na to, že v rámci svojich skutkových zistení správne orgány vychádzali aj z ďalších dôkazov, resp. zistení, predovšetkým zo skutočnosti, že K. K. mal v rámci výkonu práce oblečenú rovnakú, resp. obdobnú mikinu ako ostatní členovia usporiadateľskej služby (čierna mikina s nápisom „ÚRAD BBSK“), pričom o pracovnom pomere ďalších členov usporiadateľskej služby pochybnosti neboli. Z vykonaného dokazovania bolo tiež zrejmé, že K. K. vykonával prácu za prítomnosti ostatných členov usporiadateľskej služby, za prítomnosti vedúcich pracovníkov Banskobystrického samosprávneho kraja a za prítomnosti vedúceho pracovníka, ktorého pokynmi sa mali členovia usporiadateľskej služby riadiť. K. K. bol nepochybne prítomný na pracovisku, ktorá skutočnosť vyplývala z fotodokumentácie a žalobca túto skutočnosť nepoprel. Správne orgány pri posudzovaní zodpovednosti žalobcu sa spáchanie správneho deliktu vychádzali z registra dohôd, v ktorom podľa tvrdenia žalobcu bolo len chybou zapísané, že ide o prácu dňa 17.1.2014, ako aj z návrhu na uzavretie Dohody o vykonaní práce, na ktorej je uvedený deň 14.1.2014 (ako aj na ostatných dohodách uzavretých s osobami, ktoré usporiadateľskú službu nesporne vykonávali). Správne orgány k svojim záverom dospeli napriek skutočnosti, že niektoré zo žalobcom v správnom konaní predložených dôkazov sú v rozpore so skutkovými zisteniami, na ktorých žalovaný založil svoje rozhodnutie. Takýmito dôkazmi bola predovšetkým písomná Dohoda o vykonaní práce s vymedzenou pracovnou úlohou, a to výpomoci pri údržbe objektov Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja dňa 27.1.2014, ako aj žalobcom tvrdené vyplatenie mzdy vo výške 30 € v súvislosti s touto vymedzenou pracovnou úlohou. Súd mal za to, že prvostupňový správny orgán zistené skutočnosti podľa názoru

súdu vyhodnotil v súlade so zásadami logiky, logického uvažovania, keď dôkazy vyhodnotil tak, že zo strany žalobcu došlo k nelegálnemu zamestnávaniu, nakoľko žalobca využíval prácu fyzickej osoby bez toho, aby s takouto mal uzavretý pracovnoprávny, prípadne obdobný právny vzťah. Vo vzťahu k námietkam žalobcu súd uviedol, že pokiaľ žalobca argumentoval, že vyššie uvedená fyzická osoba závislú prácu nevykonávala, z vlastných pohnútok predstierala výkon práce pre žalobcu na verejne prístupnom mieste, ktoré bolo zároveň pracovisko zamestnancov žalobcu a teda je sankcionovaný za skutočnosť, že túto osobu pri predstieranom výkone práce niekto ďalší odfotografoval, jeho argumentáciu vyhodnotil v rozpore so skutkovým stavom zisteným žalobcom. Mal za to, že je v rozpore so zásadami logického uvažovania, že takáto osoba by na pracovisko prišla spolu s ostatnými osobami vykonávajúcimi legálne usporiadateľskú službu a s nimi aj odišla, zhodou okolností by výkon práce predstierala v rovnaký čas ako ostatní členovia usporiadateľskej služby, v rovnakošate ostatných členov usporiadateľskej služby, za prítomnosti ostatných členov usporiadateľskej služby ako aj za prítomnosti vedúceho zamestnanca Úradu BBSK, ktorého pokynmi sa mali členovia usporiadateľskej služby riadiť. Zrejme len zhodou okolností by takáto osoba bola odmenená sumou 30 € ako ostatní členovia usporiadateľskej služby, aj keď podľa tvrdenia žalobcu na základe inej dohodnutej práce vykonávanej touto osobou dňa 27.1.2014. Súd teda mal za to, že správne orgány pri hodnotení dôkazov postupovali v súlade s ust. § 34 ods. 5 Správneho poriadku, dôkazy boli správnym orgánom vyhodnotené a zároveň i uviedol, ktoré skutočnosti má dokazovaním za jednoznačne preukázané. Oba správne orgány tak správne aplikovali zásadu voľného hodnotenia dôkazov definovanú v citovanom ustanovení Správneho poriadku. Na základe uvedeného mal súd zato, že bola naplnená aj ďalšia podstatná náležitosť skutkovej podstaty správneho deliktu a to výkon práce pre zamestnávateľa. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že neboli vykonané ďalšie navrhované dôkazy, že nebola obstaraná dohoda o vykonaní práce, ktorú navrhoval, resp. ktorú spomenul K. K. a zároveň nevyslúchol navrhovaného svedka K. J. súd mal za to, že z výroku prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že žalovaný mal za to, že žalobca sa dopustil správneho deliktu na tom skutkovom základe, že využíval závislú prácu fyzickej osoby bez preukázania riadneho založenia pracovného pomeru. Žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že by z K. K. riadne založil pracovný pomer. Dohodu o vykonaní práce s uvedenou osobou nepredložil a naopak tvrdil, že žiadny pracovnoprávny vzťah s K. K. týkajúci sa výkonu práce konkrétne dňa 17.1.2014 neexistoval. Pokiaľ žalobca sám existenciu pracovného pomeru výslovne poprel, jeho návrh na doplnenie dokazovania neobstál. Vo vzťahu k K. J., s ktorým mal výkon práce K. K. dohodnúť, súd uviedol, že je nesporné, že K. J. bol v rozhodný deň členom usporiadateľskej služby žalobcu a podľa predložených dokladov bol zamestnancom žalobcu, za ktorého si žalobca riadne splnil svoju registračnú povinnosť. Pokiaľ však správny orgán vyhodnotil, že zo strany K. K. išlo o výkon práce, bez založenia pracovného pomeru, výsluch K. J. by bol nadbytočný, najmä keď žalobca netvrdí a nepreukazuje, že k vzniku pracovného pomeru došlo. Rozhodnutie žalovaného nie je založené na skutočnosti, že K. K. mal založený pracovný pomer, ale naopak, na skutočnosti, že s ním žalobca pracovnoprávny pomer založený nemal. Vo vzťahu k námietke, že svojvoľne a neobjektívne vyhodnotil rozporuplné a nepriame dôkazy, resp. že rozhodoval na základe politických dôvodov, žalobca nesúhlasil ani s tým, že zo strany žalobcu by išlo o výkon práce, k uvedenému súd uviedol, že žalobca namietal rozpor so zásadami logického úsudku, avšak neuvádza, v čom je záver žalovaného v rozpore s týmito zásadami a ani v čom je úsudok žalovaného nesprávny. Tiež uviedol, že zápis do zoznamu fyzických a právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, je dôsledkom záveru žalovaného, že žalobca sa nelegálneho zamestnávania dopustil a nie je skutočnosťou, na ktorej žalovaný založil svoje rozhodnutie. O náhrade trov konania rozhodol pri aplikácii § 250k ods. 1 O.s.p..

Proti predmetnému rozsudku zo strany žalobcu bolo podané odvolanie v zákonom stanovenej lehote. Žalobca považoval rozhodnutie za arbitrárne, nezákonné z dôvodu, že je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu a rozhodnutia správnych orgánov sú postihnuté extrémnym nesúlalom medzi zisteným a preukázaným skutkovým stavom a právnou kvalifikáciou. Argumentami a dôkazmi, ktoré počas správneho i súdneho konania na svoju obhajobu vzniesol žalobca sa správne orgány a rovnako ani súd zaoberali len jednostranne a účelovo a závery, ktoré vyvodil krajský súd i správne orgány nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalobca konkrétne vytýkal krajskému súdu i správny orgánom, že v rozpore so zákonom posúdili účasť p. K. K. na výjazdovom rokovaní zastupiteľstva žalobcu ako vykonávanie závislej práce pre žalobcu, bez toho, aby

tento právny záver bez akýchkoľvek pochybností vyplýval z vykonaného dokazovania. V predmetnej veci nebolo sporné splnenie prvej podstatnej náležitosti skutkovej podstaty správneho deliktu nelegálneho zamestnávania, a teda skutočnosť, že medzi žalobcom a p. K. nebol založený pracovnoprávny pomer na základe pracovnej zmluvy, dohody o vykonaní práce alebo inej dohody zakladajúcej vznik pracovného pomeru medzi dotknutou fyzickou osobou a žalobcom. Žalobca však vidí nesprávne právne posúdenie veci pri rozhodovaní krajského súdu práve o splnení druhej podstatnej náležitosti skutkovej podstaty správneho deliktu nelegálneho zamestnávania, ktorou je využívanie práce fyzickej osoby právnickou osobou žalobcom. Toto považuje za neúplné, pochybné a nedostačujúce na spravodlivé, svedomité a správne právne posúdenie veci vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, nakoľko táto skutočnosť je ťažiskovo založená výhradne na rozporuplných tvrdeniach p. K. K.. Krajský súd a rovnako ani správne orgány sa žiadnym spôsobom nevysporiadali so zásadnými rozpormi vyplývajúce z výpovede p. K. K., najmä v súvislosti s existenciou Dohody o vykonaní práce zo dňa 23.1.2014 na výpomoc pri údržbe objektov úradu žalobcu, na základe ktorej bol p. K. K. riadne prihlásený do Sociálnej poisťovne a na základe ktorej mu aj bola jediný krát vyplatená dohodnutá odmena. Pre úplnosť vzniknutej situácie žalobca poukázal aj chronológiu jednotlivých udalostí, pričom poukazoval najmä na výpoveď poverenej zamestnankyne žalobcu Mgr. O. J., vedúcej oddelenia riadenia ľudských zdrojov k predmetnému zisteniu inšpektorátu práce, z ktorej výpovede malo vyplynúť, že pán K. K. 17.1.2014 nevykonával pre Banskobystrický samosprávny kraj žiadnu prácu a v mesiaci január 2014 vykonával pre žalobcu prácu v zmysle Dohody zo dňa 23.1.2014, a to výpomoc pri údržbe objektov úradu v termíne 27.1.2014, spolu v rozsahu 6 hodín, na základe tejto dohody mu bola vyplatená so zúčtovaním mzdy za mesiac január 2014 odmena, a na základe tejto dohody bol aj riadne prihlásený do registra Sociálnej poisťovne a Zdravotnej poisťovne. Zamestnankyňa oddelenia zodpovedná za evidenciu dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru chybou vpísaní uviedla v Registri dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru nesprávny dátum v dohodnutom termíne vykonávania práce na základe tejto dohody, malo byť správne uvedené 27.11.2014 - 27.1.2014. Kde pán K. K. dňa 17.1.2014 bol a čo robil nie je nám známe, t. j. či bol prítomný na zastupiteľstve BBSK v uvedený deň. Vyjadrenie poverenej zamestnankyne inšpektorát len vzal na vedomie, no viac sa už ďalej ním nezaoberal, a to z dôvodu, že žalobca nepredložil žiadne iné dôkazy, ktorými by rozporoval zistené skutočnosti. Takýto postup sa vymyká všetkým ideám a princípom, na ktorých je založený právny štát, v ktorom zásada prezumpcie neviny predstavuje hlavný pilier spravodlivosti a zákonnosti. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal na priebeh správneho konania, poukázal aj, že pri vydávaní rozhodnutia inšpektorát práce mal za preukázané porušenie povinnosti žalobcu na základe vyšpecifikovaných dokladov podľa bodu 1 až 13 uvedených v odvolaní. Žalobca sa proti prvostupňovému rozhodnutiu o uložení pokuty odvolal, okrem iného poukázal aj na medializované videozáznamy, ktoré inšpektorát viackrát v odôvodnení označil ako jeden z podkladov pre jeho rozhodnutia, avšak ku ktorým sa žalobca nemal žiadnu možnosť vyjadriť, nakoľko mu ani jeden takýto videozáznam nebol predložený pri nahliadnutí žalobcu do spisu dňa 18.6.2015. Následne počas súdneho konania vyplynulo, že podkladom pre rozhodnutie vo veci neboli videozáznamy, o existencii ktorých oprel svoje rozhodnutie správny orgán, ale fotodokumentácia urobená z videozáznamu, z ktorej však v žiadnom prípade nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že pán K. K. vykonával na dotknutom výjazdovom zasadnutí zastupiteľstva žalobcu pre žalobcu závislú prácu tak, ako ju definoval Zákonník práce v znení účinnom ku dňu, kedy mal p. K. túto prácu pre žalobcu vykonávať. Navyše žalobca v odvolaní uvádza, že ani jeden z uvedených podkladov jednoznačne nepreukazuje skutočnosť, že by žalobca porušil zákaz nelegálneho zamestnávania, a že tieto doklady práve potvrdzujú niektoré skutočnosti uvádzané žalobcom v tomto konaní na jeho obranu, že sa nedopustil porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania, nakoľko výpoveď p. K. K. nemôže slúžiť ako relevantný podklad pre vyvodenie záveru, že žalobca porušil zákaz nelegálneho zamestnávania. Vo svojom odvolaní poukazoval tiež na prešetrenie zrejmych rozporoch vyplývajúcich z vykonaných dôkazov a mal vypočítať, napr. aj Ing. T. J. ako vtedajšieho vedúceho Odboru podporných služieb žalobcu, pod ktorého gesciu spadali zamestnanci zabezpečujúci dotknutú usporiadateľskú službu, alebo Ing. K. D., PhD., v tom čase riaditeľa Úradu žalobcu, prípadne mal tieto pochybnosti a zjavné nedostatky správneho konania odstrániť. Poukázal aj na čl. X písm. d/ platného poriadku, Pracovného poriadku Banskobystrického samosprávneho kraja - platí, že príkaz na vyplatenie odmeny za prácu vykonávanú na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, schválený riaditeľom úradu žalobcu, predkladá preberateľ práce oddeleniu riadenia ľudských zdrojov. Žalobca v

odvolaní upozornil na základné atribúty teórie pracovného práva, podľa ktorých na základe vykonaných dôkazov p. K. K. v žiadnom prípade nevykonával prácu pre žalobcu tak, ako ju definuje Zákonník práce, pretože právne spôsobilým predmetom pracovného práva môže byť len taká práca, ktorá spĺňa isté atribúty, t. j. práca: ľudská, slobodná, závislá, nesamostatná, námezdná, odplatná, vykonávaná osobne, vykonávaná zamestnancom pre zamestnávateľa na zmluvnom základe. Všetky uvedené podmienky musia byť kumulatívne splnené, ktoré však v danom prípade podľa názoru žalobcu splnené neboli.

Žalobca v odvolaní namietol, že vyhodnotenie podkladov v celej predmetnej veci zo strany správnych orgánov, s ktorými sa krajský súd v plnej miere stotožnil považuje za neobjektívne a svojvoľné, priečiace sa základným zásadám logického úsudku a v hrubom rozpore so zásadou spravodlivého procesu, nakoľko na ich základe nie je zodpovedne možné spravodlivo konštatovať vytýkané zavinenie žalobcu o porušení povinnosti zákazu nelegálneho zamestnávania. Takéto pochybenie zo strany je vadou v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky a to konkrétne na rozsudok sp. zn. 30Cdo 677/2010 zo dňa 24.3.2010.

Krajský súd rovnako nesprávne právne posúdil vec aj pri hodnotení vykonaných dôkazov, keď sa nevysporiadal so žalobcom, už v predchádzajúcom konaní namietaným rozporom napadnutého rozhodnutia žalovaného o odvolaní, ako aj žalobcom namietaným rozporom samotného rozhodnutia inšpektorátu, a to pre rozpor najmä so zákonom o správnom konaní, nakoľko napadnuté rozhodnutie žalovaného je rovnako, ako odvolaním napadnuté rozhodnutie inšpektorátu práce, výsledkom nesprávnej aplikácie právnych predpisov na zistený skutkový stav, pričom žalobca považuje tieto rozhodnutia za nezákonné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Poukázal aj najmä na str. stranu 17 napadnutého rozsudku krajského súdu, kde krajský súd konštatoval, že „správne orgány k svojim záverom dospeli napriek skutočnosti, že niektoré zo žalobcom v správnom konaní predložených dôkazov sú v rozpore so skutkovými zisteniami, na ktorých žalovaný založil svoje rozhodnutie“. Takýmto je Dohoda o vykonaní práce s vymedzenou pracovnou úlohou, a to výpomoci pri údržbe objektov Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja dňa 27.1.2014, ako aj žalobcom tvrdené vyplatenie mzdy vo výške 30 € v súvislosti s touto vymedzenou pracovnou úlohou. Namietal, že krajský súd rovnako ako žalovaný spolu s inšpektorátom práce použil na odôvodnení rozhodnutia len tie časti z vykonaných dôkazov, ktoré smerujú k tomu, že by sa žalobca za určitého predpokladu daného porušenia zákona mohol dopustiť, pričom sa nijako nevenovali tým častiam z vykonaných dôkazov, ktoré svedčia v prospech žalobcu, resp. vyvracajú predpoklad zavinenia žalobcu preferovaný správnymi orgánmi, inšpektorátom práce a žalovaným. Krajský súd rovnako ako žalovaný len potvrdili závery inšpektorátu práce, a už vôbec nepovažovali potrebné odstrániť pretrvávajúce zrejme rozpory vplývajúce z vykonaných dôkazov, napr. vykonaním ďalších dôkazov. Poukázal na § 13 ods. 2 druhá veta Zákona o inšpekcii práce, na čl. 12 Ústavy SR, ďalej na § 3 ods. 5, § 32 ods. 1, § 46 Správneho poriadku. Takýto svojvoľný a neobjektívny postup vyhodnotenia a rozporuplných a nepriamych dôkazov založených na neoverených a pochybných vyjadreniach p. K. K., navyše priečiaci sa základným zásadám logického úsudku, je v hrubom rozpore so zásadou spravodlivého procesu. Skutočnosť, že p. K. K. vykonával prácu podľa pokynov zamestnávateľa, ako aj skutočnosť, že vykonával prácu za mzdu alebo odmenu, krajský súd odôvodnil iba na základe vyjadrení p. K. K. uvedených v jeho výpovedi. Krajský súd a ani správne orgány sa žiadnym spôsobom nevysporiadali zo zásadnou skutočnosťou, ktorou bola existencia Dohody o vykonaní práce zo dňa 27.1.2014 s vymedzenou pracovnou úlohou na výpomoc pri údržbe objektov úradu žalobcu, ktorá bola s p. K. K. riadne uzatvorená, a na základe ktorej mu bola včas a riadne vyplatená odmena vo výške 30 €, na základe čoho bolo nesporne preukázané, že výpoveď p. K. K. prinajmenšom v jeho vyjadrení o jednorazovosti jeho výkonu práce pre žalobcu, resp. že inú prácu pre žalobcu nevykonával, navyše žalobca nevidí nijakú priamu súvislosť v tom, že návrh na uzatvorenie pracovnej dohody o vykonaní práce s K. K. na údržbárske práce bol podaný v rovnaký deň ako u členov usporiadateľskej služby z výjazdového zasadnutia Zastupiteľstva v Jelšave. Ďalej žalobcu poukazoval na to, že pracoviskom v tomto prípade bol kultúrny dom v Jelšave počas výjazdového zasadnutia Zastupiteľstva žalobcu, ktoré bolo v danom čase verejne prístupným miestom a v ktorého priestoroch sa mohol nachádzať a pohybovať ktokoľvek, a bez ohľadu na to čo mal oblečené, pričom uviedol, že druh oblečenia mikina s nápisom „ÚRAD BBSK“ nie je žiadnym oficiálnym odevom, ani

rovnošatou žalobcu. Krajský súd sa navyše nijako nevysporiadal zo skutočnosťou, kým a na základe akého z vykonaných dôkazov bolo preukázané, že p. K. K. niekto skutočne dával pokyny v mene žalobcu na údajný výkon práce, a či je týmto založená zodpovednosť žalobcu vyplývajúca z predmetného porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania. Pán K. K. v žiadnom prípade nevykonával prácu, ako ju definuje Zákonník práce v § 1 ods. 2, a teda žalobca sa nemohol dopustiť porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 zákona 82/2005 Z.z.. K. K. nebol dňa 17.1.2014 s BBSK v žiadnom zamestnaneckom ani inom obdobnom pracovnoprávnom vzťahu, nakoľko sa K. K. na uvedené miesto a v uvedenom čase konania zasadnutia dostavil bez príkazu BBSK, tam sa zdržiaval na základe svojho vlastného uváženia a svojej slobodnej vôle, pričom žiadnu činnosť pre BBSK, ani v jeho mene nevykonával a BBSK mu žiadnu prácu ani neprideloval, na základe čoho K. K. žiadne pokyny BBSK neplnil ani plniť nemohol. Je nepochybné, že takáto svojvoľná prítomnosť osoby na zasadnutí Zastupiteľstva žalobcu, ktoré je verejne prístupné každému, nemožno považovať za výkon závislej práce v zmysle príslušných ustanovení Zákonníka práce. Mal za to, že týmto svojim konaním by fyzická osoba nezamestnanosť mohla danému zamestnávateľovi spôsobiť jeho zaradenie do verejného registra nelegálnych zamestnávateľov čo má za následok nemožnosť čerpania finančných prostriedkov zo štruktúr Európskej únie, a spôsobiť tak zamestnávateľovi škodu rádo vo miliónoch eur, ako aj uloženie sankcie možnej až do výšky niekoľko tisíc eur za správny delikt spočívajúci v porušení zákazu nelegálneho zamestnávania. Všetky listinné dôkazy potvrdzujúce pravdivosť skutočností uvádzaných zo strany žalobcu mal krajský súd k dispozícii, rovnako aj správne orgány. Poukázal na to, že je v rozpore so zásadou zdravého rozumu, aby žalobca bol schopný a povinný preukazovať skutočnosť, ktorá nenastala. Žalobca nemôže mať k dispozícii dohodu o vykonaní práce uzatvorenú medzi žalobcom a p. K. K. na výkon práce dňa 17.1.2014, nakoľko tento v uvedený deň pre žalobcu žiadnu prácu nevykonával. Takýto postup inšpektorátu práce a žalovaného je navyše v rozpore so zásadou prezumpcie neviny. Legitímne rozhodnutie správnych orgánov musí byť teda výsledkom správnej aplikácie príslušných právnych predpisov na dostatočne presne, určito a úplne zistený skutkový stav. Pre oblasť správneho trestania platí zásada zákonnosti ukotvená priamo v Ústave Slovenskej republiky a vyjadrená právnym princípom nullum crimen sine lége a nulla poena sine lége. Je možné sankcionovať iba také konanie, ktorého znaky sú na základe spoľahlivo zisteného skutočného stavu vecí vyjadrené prostredníctvom skutkovej podstaty v zákone. Bolo povinnosťou správnych orgánov a krajského súdu, dôkladne a zodpovedne prešetriť vyjadrenia K. K., ktoré vyplývajú zo zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku zo dňa 23.4.2015, medzi ktorými o.i. mali už správne orgány a neskôr aj krajský súd žiadať od p. K. K. ním v zápisnici spomínanú dohodu zo dňa 17.1.2014, o ktorej existencii žalobca nemá žiadnu vedomosť, nakoľko práve p. K. K. v zápisnici tvrdí, že mal uzatvorenú dohodu písomne, podpísal ju pred začatím akcie, myslím, že deň vopred. Poukázal na to, že výpoveď p. K. K. je rozporuplná a nezodpovedá vykonaným listinným dôkazom. Má žalobca za to, že výpoveď nemôže slúžiť ako jediný a výlučný dôkaz, na ktorom správne orgány a rovnako aj krajský súd založili svoje rozhodnutie o tom, že žalobca sa dopustil zákazu nelegálneho zamestnávania. Zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzal krajský súd ako aj správne orgány bolo neúplné, pochybné a nedostačujúce na spravodlivé, svedomité a zodpovedné posúdenie vecí vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného stavu vecí. Z tejto zásady vyplýva povinnosť správneho orgánu dokázať vinu obvineného z priestupku, resp. správneho deliktu, a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného - in dubio pro reo. Žalobca žiadal, aby rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici bol zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie z dôvodu jeho predchádzajúceho nesprávneho právneho posúdenia vecí.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný písomným podaním, v ktorom uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici považuje za vecne správny a zákonný. Napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutia správneho orgánu vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu vecí. Na margo tvrdení sťažovateľa obsiahnutých v opravnom prostriedku žalovaný uviedol, že tieto korešpondujú so žalobnými dôvodmi, s ktorými sa už raz podrobne vysporiadal vo svojom vyjadrení zo dňa 29.4.2016. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnej veci poukazuje na to, že rozsudok súdu prvého stupňa bol vyhlásený dňa 26.5.2016, teda za účinnosti predchádzajúcej procesnej úpravy a to konkrétne zákona

č. 99/1963 Zb.(ďalej len Občiansky súdny poriadok alebo O.s.p.). V poučení proti predmetnému rozsudku prvostupňový súd uviedol, že proti predmetnému rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Najvyšší súd SR. Z uvedených dôvodov aj keď rozsudok súdu prvého stupňa bol žalobcovi doručený už za účinnosti nového procesného kódexu - Správneho súdneho poriadku - zákona č. 162/2015 Z.z. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaní žalobcu postupom podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku za primeranej aplikácie ust. § 492 ods. 2 SSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2015/4896, O-572/2015 zo dňa 10.11.2015, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím ako aj konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami žalobcu uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmania konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Banská Bystrica zo dňa 7.9.2015, ktorým rozhodnutím žalobcovi bola uložená pokuta vo výške 2000 € podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. za porušenie povinnosti vyplývajúcich z ust. § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z..

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto odvolací súd ich ďalej neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k súdному a pripojenému administratívneho spisu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu s právnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Odvolací súd považuje právne posúdenie preskúmanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov konania známe skutočnosti, na zdôraznenie správnosti správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza:

Odvolací súd upriamuje predovšetkým pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní rozhodnutí rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy O.s.p. upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na

konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti z účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.). Ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy O.s.p. (§ 250i ods. 2 O.s.p.). Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, že vo veci zistil správny orgán a to, ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak pri tom zistí skutkové či procesné právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správnemu orgánu uložiť povinnosť na jeho odstránenie, nahradenie alebo doplnenie alebo tak urobí sám.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti O.s.p. citovaných vyššie, keď súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného vykonal v dostatočnom rozsahu pri správnej aplikácii právnej úpravy zákona č. 125/2006 Z.z. v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 82/2005 Z.z. sledujúc účel a cieľ administratívneho trestania zákonodarcom nastolenej v právnej úprave Zákona o inšpekcii práce v spojení s právnou úpravou Zákona o nelegálnej práci.

Žalobca v dôvodoch odvolania najmä namietal, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, s tým, že namietal najmä skutočnosť, že p. K. K. v žiadnom prípade nevykonával prácu tak ako ju definuje Zákonník práce v § 1 ods. 2, keď tento nevykonával pre žalobcu tzv. závislú prácu. Taktiež mal námietky aj vo vzťahu k tomu, že podľa jeho názoru bolo porušené aj jeho právo na spravodlivý proces.

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu krajského súdu, súčasťou ktorého bol aj administratívny spis žalovaného dospel k záveru o nedôvodnosti odvolacích námietok žalobcu. Skutkové okolnosti vyplývajúce z administratívneho spisu správnosť tvrdení žalobcu nepotvrdzujú, či naopak potvrdzujú, že inšpektori prvostupňového správneho orgánu vykonal inšpekciu v súčinnosti so žalobcom a výsledky z vykonanej kontroly boli zhrnuté do Protokolu zo dňa 11.5.2015. Tento Protokol bol riadnym spôsobom so žalobcom prerokovaný.

Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že inšpektorát práce uložil žalobcovi pokutu podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. za porušenie právnej povinnosti na úseku nelegálneho zamestnávania, pretože zistil, že žalobca z pozície zamestnávateľa počas výjazdového Zasadnutia

Banskobystrického samosprávneho kraja dňa 17.1.2014 na pracovisku - Mestský dom kultúry, Teplická cesta, Jelšava využíval závislú prácu fyzickej osoby p. K. K., ktorý pre žalobcu vykonával práce - usporiadateľskú službu počas uvedeného výjazdového zasadnutia a žalobca nemal s ním založený žiaden pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce Inšpekcia práce je a) dozor nad dodržiavaním právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur,

Podľa § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z.z. Inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a) prvého bodu,
- d) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- e) opakované zistenie toho istého nedostatku.

Podľa § 3 ods. 1 až 3 zákona č. 82/2005 Z.z. (1) Fyzická osoba nesmie vykonávať nelegálnu prácu.

(2) Právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

(3) Opakované porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania sa považuje za osobitne závažné porušenie tohto zákona na účely zrušenia živnostenského oprávnenia. 8b)

Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. Nelegálna práca je závislá práca, ktorú vykonáva fyzická osoba pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom 1) a

a) nemá s právnickou osobou alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu.

Podľa § 1 ods. 2 a 3 Zákonníka práce č. 311/2001 Z.z. (účinného do 30.6.2014) závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom, za mzdu alebo odmenu.

(3) Závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 10 ods. 1, 2 Zákonníka práce právne úkony štatutárnych orgánov alebo členov štatutárnych orgánov a poverených zamestnancov (§ 9 ods. 1 a 2) zaväzujú zamestnávateľa, ktorý na základe týchto úkonov nadobúda práva a povinnosti.

(2) Ak štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu alebo poverený zamestnanec prekročil právnym úkonom v pracovnoprávnych vzťahoch svoje oprávnenie, nezaväzujú tieto úkony zamestnávateľa, ak zamestnanec vedel alebo musel vedieť, že tento štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu alebo

poverený zamestnanec svoje oprávnenie prekročil. To isté platí, ak právny úkon urobil zamestnanec zamestnávateľa, ktorý na to nebol oprávnený zo svojej funkcie, ani tým nebol poverený.

Zákonodarca na konanie podľa § 19 zákona č. 125/2006 Z.z. stanovil správne orgánu povinnosť postupovať podľa právnej úpravy Správneho poriadku (§ 21 ods. 3 označeného zákona). Zákon č. 125/2006 Z.z. ani Správny poriadok neustanovuje špeciálnu právnu úpravu postupu správneho orgánu na konanie a rozhodovanie o administratívnom delikte, a preto bolo povinnosťou správneho orgánu v konaní zisťovania porušenia právnej povinnosti a vydania rozhodnutia o uznaní žalobcu za vinného z porušenia právnej povinnosti a uloženia sankcie za administratívny delikt postupovať analogicky v zmysle trestnoprávnej úpravy tak, aby žalobcovi ako subjektu obvineného z administratívneho deliktu boli zabezpečené záruky, ktoré trestnoprávna úprava zaručuje obvinenému z trestného činu a to predovšetkým právo na obhajobu svojich práv spočívajúce v jeho práve vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam kladeným mu za vinu. Vychádzajúc z právnej úpravy ustanovenej v § 19 v spojení s § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. bolo povinnosťou inšpektorátu práce v konaní administratívneho trestania vykonať dokazovanie v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 34 a nasl. Správneho poriadku. Vykonávanie dokazovania a hodnotenie dôkazov zákonodarca zveril do právomoci správneho orgánu (§ 34 ods. 4 Správneho poriadku), ktorý určuje, ktoré dôkazy vykonáva a ktoré nie. Nebolo preto povinnosťou inšpektorátu práce, resp. ani žalovaného vykonať dôkazy navrhnuté účastníkom konania. Pokiaľ správny orgán na základe vykonaného dokazovania vyhodnotením zadovážených a vykonaných dôkazov dospel k záveru, že z ustáleného skutkového základu bol preukázaný skutočný stav vecí - § 32 ods. 1 Správneho poriadku, zakladajúci právny záver pre rozhodnutie, vo veci rozhodol a v odôvodnení rozhodnutia sa aj vysporiadal s námietkami a návrhmi žalobcu ako účastníka konania postupoval v súlade so zákonom.

Aj keď konanie o administratívnom delikte a uložení sankcie zaň pre nedostatok špeciálnej úpravy administratívneho trestania je povinnosťou správneho orgánu postupovať „*analogiae legis*“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, a teda poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku obvinenému z trestného činu, to však neznamená, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte je postupovať striktne podľa ustanovení trestného poriadku a trestného zákona čo je len povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní. Z týchto dôvodov pokiaľ správne orgány v danom prípade nevykonali dôkaz navrhnutý žalobcom a to výsluch navrhnutého svedka K. J., resp. že správny orgán nezaobstaral dohodu o vykonaní práce, ktorú spomenul K. K., prvostupňový súd riadne na uvedené skutočnosti reflektoval, keď uviedol, že z prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu vyplýva, že žalobca sa dopustil správneho deliktu na tom skutkovom základe, že využíval prácu fyzickej osoby bez preukázania založenia riadneho pracovného pomeru. Žalobca ani netvrdil a ani preukázal, že by s K. K. riadne založil pracovný pomer. Z tohto dôvodu bol návrh na doplnenie dokazovania bezdôvodný. Správne súd vyhodnotil aj výsluch svedka K. J. ako nadbytočný, najmä keď žalobca netvrdil ani nepreukazoval, že k vzniku pracovného pomeru došlo. Odvolací súd poukazuje na podstatnú skutočnosť, na ktorú poukazoval aj prvostupňový súd, že rozhodnutie správneho orgánu nie je založené na skutočnosti, že K. K. mal založený pracovný pomer ale naopak, že s ním žalobca pracovný pomer založený nemal, a že, využíval jeho prácu na výkon práce. Nemožno teda ani súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu, že by bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces ako obvineného zo správneho deliktu, keďže skutkové okolnosti potvrdili, že v priebehu celého administratívneho konania inšpektori postupovali v úzkej súčinnosti so žalobcom, bolo mu umožnené k veci vyjadriť sa, bol mu doručený a aj s ním prerokovaný Protokol o výsledkoch inšpekcie, bolo mu doručené Oznámenie o začatí konania s poučením o práve k veci sa vyjadriť a predložiť dôkazy, ktoré práva žalobca aj využil.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani argumentáciu žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci. Žalobca správne poukázal aj na to, že jedným zo základných znakov nelegálneho zamestnávania je v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. využívanie tzv. závislej práce fyzickej osoby a pojem závislá práca je definovaný v § 1 ods. 2 Zákonníka práce a zákonné podmienky výkonu závislej práce musia byť splnené kumulatívne. Právne posúdenie znakov správneho deliktu v zmysle posudzovania porušenia

právnej povinnosti obvineného v zmysle trestnoprávnych zásad treba vykonať podľa právnej úpravy platnej v čase spáchania správneho deliktu. Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že inšpektori pri výkone inšpekcie zistili, že žalobca konkrétne dňa 17.1.2014 využíval závislú prácu uvedenej špecifikovanej osoby - K. K. v špecifikovanej činnosti. Porušenie povinnosti žalobcu v zmysle právnej úpravy § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z. bolo teda zistenie, že žalobca využíval závislú prácu fyzickej osoby a nemal s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce).

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecných predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. Z citovaného článku 152 ods. 4 Ústavy SR vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona, tak, aby bol zabezpečený ústavne komfortný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako aj individuálneho správneho aktu. Dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane mimo zmyslu a účelu zákona a cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu ako aj iné právnické subjekty realizujú svoju rozhodovaciu právomoc pri výkone svojej moci sú povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnuté aj obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorým je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

Vychádzajúc z uvedeného správne orgány oboch stupňoch správne a v súlade so zákonom č. 82/2005 Z.z. vyhodnotili skutkové zistenia, keď konštatovali, že žalobca porušil právnu povinnosť nelegálneho zamestnávania jednej fyzickej osoby bez toho, aby mal s ním uzatvorený pracovnoprávny vzťah podľa Zákonníka práce. Bolo bezpochyby zistené, že ku dňu 17.1.2014 žalobca uvedenou osobou nemal uzatvorený žiadny pracovnoprávny alebo obdobný pracovnoprávny vzťah, pričom skutočnosť závislej práce vyplývala zo samotnej výpovede predmetnej fyzickej osoby, ktorá konštatovala, že vykonáva závislú prácu pre uvedeného zamestnanca - žalobcu, pričom odvolací súd poukazuje najmä na skutočnosť, že dohoda o vykonaní práce p. K. zo dňa 23.1.2014 nesúvisela s výkonom práce zo dňa 17.1.2014. Sám p. K. uviedol, že pre žalobcu okrem dňa 17.1.2014 nevykonával inú prácu, pričom za túto mu bola vyplatená aj odmena vo výške 30 €. Takže aj podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne vykonaným dokazovaním pred správnymi orgánmi bola preukázaná nelegálna práca uvedenej fyzickej osoby u žalobcu, za ktorú bol žalobca sankcionovaný.

Ani podľa názoru odvolacieho nemôže obstať tvrdenie žalobcu, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pojmu závislej práce podľa Zákonníka práce, keďže nebola splnená jedna z podmienok a to výkon závislej práce, nakoľko výkon závislej práce bol preukázaný aj ostatným vykonaným dokazovaním, predložením ostatných dohôd o vykonaní práce, ktoré boli uzatvárané medzi zamestnávateľom Banskobystrickým samosprávnym krajom a jednotlivými fyzickými osobami, ktoré v predmete Dohody o vykonaní práce mali dohodnutú prácu zabezpečiť plynulý priebeh rokovania Zastupiteľstva BBSK, dohliadať na poriadok, upozorňovať prítomné osoby na nevhodné správanie, nepustiť verejnosť do vymedzených priestorov, poprípade vyvieť osobu rušiacu priebeh rokovania, riadiť sa pokynmi riaditeľa úradu BBSK vedúceho odboru podporných služieb, pričom uvedené Dohody boli uzatvorené na prácu v termíne dňa 17.1.2014 a Dohody boli uzatvorené dňa 16.1.2014. Pojem závislej práce v zmysle zákonnej úpravy Zákonníka práce je v danom prípade potrebné súčasne vykladať s účelom zákonnej úpravy Zákona o nelegálnej práci za sankcionovanie za nelegálne zamestnávanie, zákonodarcom sledovaným, t.j. najmä ochrana fyzických osôb, aby ich pracovaná sila nebola zneužívaná v rozpore so zákonom.

Odvolací súd upriamuje pozornosť žalobcu aj na to, že právnou úpravu Zákonníka práce nemožno vo vzťahu k zisťovaniu a sankcionovaniu za nelegálne zamestnávanie vykladať formalisticky, vychádzajúc výslovne z gramatického znenia právnej normy Zákonníka práce, ale v súvislostiach cieľom a účelom Zákona o nelegálnej práci, vychádzajúc konkrétne zo skutkových zistení posudzovaného prípadu. V

danej súvislosti odvolací súd tiež dáva do pozornosti žalobcu, že právne posúdenie porušenia právnej povinnosti účastníkom konania (zákaz nelegálneho zamestnávania) a ukladania sankcie za zistené porušenie patrí do výlučnej kompetencie správneho orgánu - v danom prípade Inšpektorátu práce. Zákonodarca umožňuje ingerenciu súdu do právneho posúdenia porušenia právnej povinnosti účastníkom konania len zákonom v rámci súdneho prieskumu (§ 247 a nasl. O.s.p.), keďže opačný postup by spôsobil zásah súdu do rozhodovacej právomoci správneho orgánu čo nie je prípustné. Povinnosťou súdu v procese súdneho prieskumu je posúdiť, či postup a rozhodnutie správneho orgánu nevybočilo zo zákonného rámca, či skutkové zistenia, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia boli zadovážené zákonným spôsobom, a či úsudok správneho orgánu je v súlade s logickým a racionálnym uvažovaním.

Vychádzajúc z uvedeného ako aj zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, ak inšpektori na základe vykonanej kontroly v danom prípade zistili, že žalobca svojim konaním naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu porušením právnej povinnosti ukladanej mu zákonom o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani za čo mu uložil sankciu - pokutu, skutkové zistenia zdokumentovali a tieto sa stali podkladom pre rozhodnutie Inšpektorátu práce oboch stupňov, odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa považoval ich postup za súladný so zákonom. V danom prípade je potrebné poukázať tiež na to, že predmetný správny delikt má charakter objektívnej zodpovednosti, tzn., že postačí k naplneniu uvedeného správneho deliktu ak je preukázané porušenie právnej povinnosti, ktoré bezpochyby bolo preukázané dokazovaním pred prvostupňovým správnym orgánom, resp. aj žalovaným. Nesporné je, že rozhodnutie o uložení pokuty vychádza zo správne a úplne zisteného skutkového stavu a správne teda aj krajský súd, keď žalobu žalobcu zamietol podľa § 250j ods. OSP, rozhodol tak v súlade so zákonom.

Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil námietky žalobcu v súvislosti s tzv. vykonštruovaným tvrdením o fyzickej osobe nezamestnancovi, ktorá by tvrdila inšpektorátu práce, že má so žalobcom uzatvorený pracovnoprávny vzťah (pričom by ho nemala) s tým, že by daná osoba mohla zamestnávateľovi spôsobiť jeho zaradenie do verejného registra nelegálnych zamestnávateľov, vzhľadom na všetky preukázané zistenia v priebehu administratívneho konania pred správnymi orgánmi.

Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa súdnemu prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu mu predchádzajúceho, venoval náležitú pozornosť a v odôvodnení napadnutého rozsudku dal dostatočnú odpoveď na zásadné námietky žalobcom vznesené v jeho žalobe, za ktoré považoval, či v konaní administratívneho trestania bolo preukázané, že žalobca dňa 17.1.2014 využíval závislú prácu uvedenej fyzickej osoby a nemal s ňou založený žiadny pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu - Zákonníka práce, čím naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z.z.. Odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalobné námietky žalobcu neboli spôsobilé zvrátiť posúdenie jeho zodpovednosti za zistené protiprávne konanie spočívajúce v nelegálnom zamestnávani a zistený skutkový stav veci ako aj právne posúdenie veci.

Odvolacie námietky žalobcu proti rozsudku krajského súdu preto odvolacím súdom boli vyhodnotené ako nedôvodné, ktoré rovnako nemohli mať za následok úspešnosť jeho odvolacieho návrhu. Záverom odvolací súd upriamuje pozornosť žalobcu, že Ústava SR v čl. 1 ods. 1 zakotvuje, že Slovenská republika je zvrchovaný demokratický a právny štát. Zásada interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 Ústavy SR je zabezpečovanie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1 Ústavy SR, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu práv tých, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých

štátnych orgánov je zabezpečovať reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané (ÚS 17/1999, Nález z 22.9.1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I. ÚS 44/1999, Nález z 13.10.1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I. ÚS 10/98)“. Judikatúra ústavného súdu tiež kladie dôraz, že v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy s uplatňovaním princípu právnej istoty v právom štáte sa spája požiadavka všeobecnosti, platnosti, trvácnosti, stabilnosti, racionálnosti a spravodlivého obsahu právnych noriem, medzi ústavné princípy vlastné právnemu štátu patrí aj zákaz svojvôle v činnosti štátnych orgánov, ako aj zásada primeranosti, resp. proporcionality.

Vzhľadom k uvedenému vyššie odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 219 ods. 1, 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 SSP potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia, keď nezistil ani okolnosti, ku ktorým by musel prihliadať z úradnej povinnosti.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 a contrario Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovaný mal v konaní úspech, avšak správne orgánu zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnictve neprináleží.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok prípustný nie je.